

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

gleški kapital je močno udeležen v rudarski industriji krog Bilbao na severu, pri bakrenih rudnikih v Río Tinto in vinarski industriji krog Jereza. Po novi trgovski pogodbi bo ustanovila Anglija v nacionalistični Španiji stalna trgovska in konzularna zastopstva, ki bodo podrejena oddelku za inozemsko trgovino pri londonskem zunanjem ministrstvu. Prav tako bo osnovala nacionalistična Španija v Angliji podobna zastopstva. S tem je Anglija dejansko priznala nacionalistično državo in vlado generala Franca.

Zbiranje in pregledovanje plena v Asturiji

Na severu zmagoviti nacionalisti so še vedno zaposleni z zbiranjem in pregledovanjem plena, katerega so pustili rdeči radi hitrega pobeга pred zmagovalci. V rudniku Vediari so odkrili nacionalisti 500 ton v rovih skritega razstreliva. V Santi Catarini so našli veliko skladišče streliva. Prav tako so zaplenili kar celo tovarno streliva, ki so si jo rdeči uredili v neki cerkvi v Somiju. V luki Muselu so zaplenili nekaj topov in ogromno skladišče življenjskih potrebščin. V Gijonu pa so poleg vojnih potrebščin, ki so bile že doslej omenjene, dobili 200 strojnic, 12 posebnih topov za borbe proti tankom in 4000 novih uniform. Poleg tega so našli še velike količine nakita, raznih drugih dragocenosti in umetnin. Vse so rdečkarji pred svojim begom zbrali po zasebnih hišah z namenom, da bi ves zaklad odpeljali v tujino. Naglo prodiranje nacionalistov jim je to njihovo namero preprečilo.

Angleži sumijo španske rdečkarje, da jim potapljaajo ladje

Angleško mornariško ministrstvo je dalo največji vojni ladji »Hood« nalog, da preišče in ugotovi v rdečem pristanišču v Barceloni, katero bombno letalo je potopilo angleški parnik »Jean Weems«. Ko je bil omenjeni parnik potopljen od bomb iz zraka, je nosil angleško zastavo in je imel na krovu dva uradnika mednarodne komisije za nadzorovanje. Napaden je bil 35 kilometrov daleč od Barcelone na odprtem morju. Letalo je vsulo nanj 20 bomb in je posadko obstreljevalo tudi s strojnico. Letalo je imelo na spodnji strani kril znak mrtvaške glave na črnem polju. Potopljeni parnik je imel 2455 ton. Posadka je štela 24 mož in se je rešila, ker ji je letalo dalo pet minut časa, da prestopi v čolne, v katerih je tudi priveslala na katalonsko obalo.

Japonsko-kitajska vojna.

Japonska ofenziva pred Šangajem zaustavljena radi slabega vremena

O usodi Šangaja smo poročali zadnjič. V minulem tednu so napeli Japonci vse sile, da bi se polastili obsežnih šangajskih predmestij in da bi popolnoma odrezali Kitajce od mednarodnih koncesij, iz katerih se zлага kitajska vojska z raznimi vojnimi potrebščinami. Preko Sučovskega kanala so prodrli Japonci 2. novembra z velikimi izgubami. Mednarodni opazovalci trdijo, da

je pri prehodu čez reko Sučov padlo 10.000 Japoncev in da je bilo 20.000 ranjenih. Japoncem je uspel prehod čez Sučovski kanal preko sedem mostov in le radi tega, ker so malo prej japonska letala napadla Kitajce s strupenimi plini in to je junaške kitajske branitelje čisto zmedlo ter preplašilo. Koj po umiku Kitajcev pri Šangaju so hoteli Japonci izrabiti zmago v to, da bi bili prodrli vzdolž železniške proge proti Nankingu, kjer je sedež kitajske vlade. To njihovo ofenzivo je zaenkrat onemogočilo skrajno slabo vreme. Deževje je spremenilo šangajska predmestja v močvirja, skozi katera niso mogli tanki, oklopni avtomobili in pehota prodirati z ono naglico, kakor bi bila potrebna za izrabo kitajskega poraza in umika pri Šangaju.

Kitajci v novih postojankah

Po prehodu čez Sučov niso mogle japonske čete z največjo naglico naprej in radi tega so se umaknili Kitajci samo s svojih obrežnih postojank ob Sučovu in so zasedli njihovi oddelki nove in v zadnjem času izredno utrjene postojanke, ob katerih so se zlomili po prekoračenju Sučova vsi japonski napadi, čeprav je japonska pehota napadala pod zaščito tankov, oklopnih avtomobilov, mnogoštevilnih bombnih in lovskih letal ter poljskega topništva. Razvila se je radi prepočasnega prodiranja zmagovitih Japoncev nova bojna črta v zakopih in tem najbrž Japonci ne bodo tako hitro kos z manevriranjem svojih čet.

Nenadno izkrcanje Japoncev. Japonci zavzeli glavno mesto pokrajine Šansi

Japonci si hočejo za vsako ceno omogočiti prodiranje proti Nankingu. Radi tega bi radi uničili kitajsko armada na jugozapadu od Šangaja, ki jim je na poti pri izrabi zmage z zavzetjem Šangaja. Japonci so zadnje dni zavzeli Hangčov in ves hangčovski zaliv. Tamkaj so izkrcali več motoriziranih oddelkov. Ti prodirajo z vso naglico, da bi obkolili Kitajce južno od Šangaja od dveh strani. Cilj tega najnovejše-

ga japonskega manevra je: popolna obkolitev ter uničenje kitajske vojske, ki je južno od Šangaja, ali pa njen hiter umik proti severu. — Japonci so že vkorakali v Tujan, glavno mesto pokrajine Šansi. Tujan je tretja pokrajinska prestolnica, katere so se že polastili Japonci. Najprej je padel v japonske roke Paoting, za tem Sujuan in sedaj Tujan. Položaj za Kitajce v pokrajini Šansi je zelo resen, ker se jih 80.000 še vedno bori severno od mesta Tujan proti glavni japonski vojski, medtem ko so jim drugi japonski oddelki že vdrli v omenjeno mesto. Teh 80.000 kitajskih vojakov je skoro gotovo obkoljenih.

Koliko so zasedli dosedaj Japonci od Kitajske?

Zastopnik Kitajske na konferenci devetih držav v Bruslju, dr. Wellington Koo, je v svojem govoru poudaril, koliko znaša obseg od Japoncev v sedanji vojni na Kitajskem zasedenega ozemlja. Japonci so zasedli pokrajino, ki je po obsegu tako velika kakor Anglija, Italija in Nemčija. Obsega namreč 1.114.000 kvadratnih kilometrov. Na tem ozemlju prebiva 75 milijonov ljudi. Japonci so na Kitajskem na delu s petimi armadami, katere so doslej popolnoma porušile 62 mest.

Cesarski glavni stan na Japonskem

Na Japonskem se vrši srdita borba med vojaško stranko in japonsko diplomacijo. Radi napetosti med tema strujama hoče japonski cesar obnoviti tako zvani cesarski glavni stan, kojega delovanje so okusili Japonci v rusko-japonski vojni. V tej ustanovi je osredotočena vsa glavna oblast v državi. Cesarski glavni stan bo izvršil predvsem osebne spremembe na vseh področjih državne in samoupravne službe. Vsi uradniki, kateri se ne bodo postavili koj ob stran cesarskega glavnega stana, bodo odpuščeni. Cesarski glavni stan bo odločal v finančnih vprašanjih, o gospodarstvu in o produkciji.

»Ljudska fronta« proti verski vzgoji. Glasilo ljudske fronte v Franciji »Lumière« (luč) vodi ostro borbo zoper versko vzgojo v Franciji. Zahteve v ljudski fronti zbranih liberalcev, socialistov in komunistov so naslednje: Ne smejo se dovoliti nove svobodne (katoliške) šole v krajih izpod 2000 prebivalcev; zapreti se morajo vse šole, ki imajo zveze s katoliškimi redovi; srednje šole se morajo popolnoma laicizirati (poposvetnjačiti), odstraniti se z njih vsi duhovniki, prepovedati služba božja in verska vzgoja; odpustiti vsi profesorji, ki so izven šole v službi kakšne vere; šolske knjige se morajo preosnovati v protiverske svrhe; državni nameščenci se morajo prisiliti, da pošljejo svoje otroke v brezverske državne šole itd. Ljudsko-frontna »Luč« prikazuje s temi zahtevami liberalce, framasone in marksiste v pravi luči. Ta politična družba oznanja geslo »svobode, bratstva, enakosti«. V resnici pa ni hujših tlačiteljev svobode in enakopravnosti in večjih sovražnikov vere in vernih ljudi kot so lažnivi svobodomislec in marksisti. Z zahtevami ljudsko-front-

nega glasila na področju mladinske vzgoje, ki bodi skoz in skoz brez in protiverna, se popolnoma krijejo zahteve komunističnega učiteljskega strokovnega združenja v Franciji. Kar framasoni narekujejo in komunisti propovedujejo, to komunistični učitelji v šoli izvršujejo. Tako se godi državi, ki ji je sedlo na hrbet lažnivo svobodomiseltvo, organizirano v liberalnih in komunističnih strankah. To se more zgoditi povsod, kjer verni elementi niso na oprezi.

Sv. Oče katoliškim dijakom. O priliki zborovanja italijanskih katoliških akademikov v Florenci je sv. Oče poslal predsedništvu Zveze katoliških akademikov v Italiji pismo, v katerem med drugim pravi: »Oblikovanje človeka po veri je zadnji in najgloblji namen Zveze katoliških akademikov. Kateri drugi cilji bi nam mogli pri našem znanstvenem delu biti pred očmi, če ne usovršenje osebnosti, duhovni in verski povzdig človeka? Apostolat znanosti je obenem apostolat življenja. Bodite polni navdušenja za napredek krščanstva in slavo vere ter polni moškega ponosa radi dejstva, da morete svoje znanje in svoje talente, vse svoje mišljenje, čustvovanje in svoje najboljše življenjske sile posvetiti visokemu cilju, da na pod-

ročju znanosti, umetnosti, književnosti in drugje, kamor vas bo postavil poklic, širite luč v temi sveta! Katoliški študenti bodo vedno na to mislili, da ne morejo cveta svojih let posvetiti višji službi kot tej, ako svoje študije in svoje moči pretvorijo v velik apostolat ter v življenju z vso resnobo ostvarijo tista načela, ki jih drugim propovedujejo.»

Protikomunistični tedni so se vršili v nadškofiji Liverpool na Angleškem. Potrebni so bili radi tega, ker se je v industrijskih krajih začel med delavci širiti komunizem. Katoliška akcija te nadškofije je začela proti navalu komunistov s krepko protiofenzivo. Nadškof Rihard Dow-

ney je odredil, da morajo duhovniki po vseh cerkvah tri nedelje zaporedoma pridigati o socialnih (družbenih) dolžnostih katoličanov in o borbi proti komunizmu po okrožnici papeža Pija XI. Poleg tega so se te tri tedne vršila po vseh župnijah javna zborovanja proti komunistom. Razširjali so se po posameznih hišah letaki z odlomki iz papeževe protikomunistične okrožnice. Za zborovanja je bilo stalno 40 govornikov na razpolago. Državne in druge oblasti so to akcijo podpirale. Zborovanja so se mogla vršiti v javnih zgradbah in v šolah. Posnemanja vredno v krajih, v katerih se vrši komunistična agitacija ter se širijo komunistične ideje.

Iz nasprotnih taborov.

»Domovina« ne more zatajiti svoje protivnosti katolicizmu, katera počiva v globini njenega liberalnega srca. Je sicer zelo previdna, da skrbno zakriva svoje liberalne rožičke, včasih pa le pridejo na dan. Tako n. pr. piše v svoji številki dne 4. novembra o samostanskih šolah, »da so bile prve ponemčevalnice ženske mladine«. Samostanske šole kot verske šole niso vseč liberalizmu, ki se povsod bori zoper nje. Meščanski liberalizem je ob koncu preteklega stoletja vpeljal v Franciji brezversko državno šolo ter potem ukinil v Franciji vse redove, ki se pečajo z vzgojo mladine. In danes nadaljuje isti meščanski liberalizem, združen z materialističnim marksizmom (socializmom in komunizmom) v ljudsko fronto, svojo borbo zoper verske šole, da bi napolnil prostore brezverskih državnih šol. »Domovina« bi ne bila glasilo laži-svobodomiselnega JNSarstva, ako ne bi napadala samostanskih šol. Očitek, ki ga je v navedeni številki zapisala proti samostanskim šolam, je lažniv. Ljudska in meščanska šola, ki so ju v predvojnem času vzdrževale v Mariboru šolske sestre, sta bili edini šoli te vrste, kjer so se učenke poučevale v svojem maternem, slovenskem jeziku. Nobeno slovensko dete se ni ponemčilo v tej šoli. In to se je godilo v tisti dobi, ko so bili kranjski slovenski liberalci in naprednjaki v kranjskem deželnem zboru združeni in s pogodbo zvezani z Nemci in nemškutarji ter so tako podpirali ponemčevalno politiko nekdanje avstrijske vlade!

O mrtvih je premišljeval »Kmetijski list« ter objavil v številki dne 3. novembra svoje premišljevanje. Da bi dobil primerne točke za takšno premišljevanje, ni posegal po »Hoji za Kristusom« Tomaža Kempčana ne po kakšnem katoliškem molitveniku, tudi ne po katekizmu. Posegel je v globino svojega liberalnega srca ter privlekel iz njega misli, čustva in sklepe, ki niso krščanski. Ni mu prav, da je človeštvo v hrepenenju po pravici omahovalo ter premaknilo težišče življenjskih uspehov v onostranstvo, v idealni svet breztelesnosti, kar dela po zgledu starih kultur zlasti krščanstvo. Šele sedanja doba je imela, oziroma dobiva pogum, da se je začela odkrito in jasno boriti za človekove pravice tu na svetu. Liberalni kmetijec torej misli, da je vera v onostranstvo in

upanje v posmrtno življenje ovira za ostvareitev človekovih pravic tu na svetu. On ne ve, ker se nikdar ni kaj prida učil, da je krščanstvo po pričevanju zgodovine zajelo predvsem delovne in siromašne sloje ter da je izbojevalo sužnjem svobodo, delu čast in človeku pravice, ki mu gredo kot samostojni osebi. Borba za človekove pravice tu na svetu se tudi danes ne more zmagovito izbojevati brez krščanskih načel pravičnosti in ljubezni. Laži-svobodomiselnemu kmetijcu sta ti načeli tuji, zato ni čudno, da mu je še bolj tuje onostransko življenje in pravica, ki se človeku tamkaj končno javno in polni meri podeli. Zato ni sprejel onostranskega življenja z njegovo blaženostjo in kaznijo kot točke svojega premišljevanja. Umrlim sporoča neko skopo priznanje vseh žrtev in vsega dobrega, kar so nam ustvarili in zapustili, in prizanesljivo odpušcanje vseh zmot in

napak, ki zaradi njih bičajo tudi nas. O tem, da bi morali dušam umrlih priskočiti na pomoč z molitvijo, dobrimi deli in daritvijo sv. maše, ni v premišljevanju niti besedice. Dokaz, kakšno je krščanstvo liberalnega kmetijca.

»Nova doba« v Celju je nejevoljna radi »razpisa« banske uprave, ki uvaja v šole pozdrave: »Dobro jutro!«, »Dober dan!«, »Dober večer!«, ob slovesu: »Zbogom!«, »Lahko noč!«, za duhovnike pa: »Hvaljen Jezus!« JNSarskem listu bi bilo edino po godu: »Zdravo!« V svrhu tega »ozdravljenja« predlaga, naj prosvetno ministrstvo uvede enoten pozdrav za vso državo. JNSarskim gorečnikom za samoupravo torej ne ugaja niti tista mrvica odločilnosti, k'jo imajo banske uprave; zato kličejo za vsako malenkost na pomoč vsemogočni centralizem.

Osebnosti.

Stoletnica rojstva znamenitega slovenskega skladatelja. Letos decembra bo minulo sto let, odkar se je rodil znameniti slovenski skladatelj Anton Foerster. Velikemu sinu Slovenije bodo odkrili za stoletnico spomenik in se bodo vršile v Ljubljani celotedenske proslave, posvečene Foersterjevemu spominu.

Zadnji v družini podlegel jetiki. Dne 4. novembra je bil na Pobrežju v Mariboru v spremstvu svojih tovarišev in profesorjev pokopan Pavle Potočnik, 23 letni bogoslovec II. letnika. Rajni je bil iz Železnikov na Kranjskem, maturo je napravil v Ljubljani in se je vpisal na mariborsko bogoslovje. Po daljšem bolehanju je podlegel jetiki, ki je že pred njim pobrala njegove starše, brate in sestre in je bil Pavle zadnji član družine. Blagemu, mnogo obetajočemu in prezgodaj umrlemu mladeniču bodi Vsemogočni večni plačnik!

Nesreče.

Štirje ponesrečili pri enem požaru. Zadnjič smo poročali, da je postalo žrtev požiga v Bohovi v župniji Hoče pri Mariboru 140.000 din vredno gospodarsko poslopje gostilničarja in sedlarja Jakoba Grašiča. Pri gašenju in reševalnih delih se je hudo opeknel domači sin Fric, gospodar, njegova

žena in poveljnik bohovske gasilske čete, g. Franc Novak.

Podlegla požarom. V zadnji številki smo beležili, da je povozil pri Loki v Št. Janžu na Dravskem polju avtomobilist 30 letno Marijo Leber iz Slovenjevasi. Leberjevo so prepeljali v nezavestnem stanju v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegla notranjim požarom.

Delavec ob nogi. Pri gradnji prizidka v tekstilni tovarni Doctor in drug na Ruški cesti v Mariboru se je zrušil star beton na 34 letnega delavca Jurija Godeca in ga podsul. Ostri robovi betona so Godecu tako zmečkali levo nogo, da so mu jo morali odrezati v bolnišnici.

En otrok se ubil, drugi obupno ponesrečil. V Zg. Sv. Kungoti ob severni meji sta se igrala na škodnju šestletni Stanko Nedog in njegov devetmesečni bratec Jožek. Pri valjanju po senu sta se prekotalila oba skozi odprtino na kamenita tla in obležala nezavestna. Domači so našli otroka v mlaki krvi in Jožeku že ni bilo več pomoči. Stanko je bil v brezupnem stanju prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Padel s kozolca v spanju. Filip Lemut, 54 letni dninar iz Laškega, se je odpravil zvečer k počitku na kozolec. V spanju je padel s kozolca 3 m globoko. Pri padcu si je pretresel možgane in dobil še razne druge notranje poškodbe.

Smrtna nesreča pod vozom. V Košci pri Zagorju ob Savi je smrtno ponesrečil 32 letni Jožef Povše. Pomagal je bratu pri prevažanju sena in je podpiral voz na nevarnem mestu. Voz se je prevrnil in je